

juridisch advies

Je kan in vele situaties juridische problemen krijgen. Je koopt b.v. een CD-speler die het niet doet. Je huurt b.v. een appartement waar het binnen regent. Om je rechten te laten gelden, moet je de regels kennen. Mét juridisch advies sta je dan in ieder geval een stuk sterker. Zo'n advies kan veel geld kosten, maar het hoeft niet.

In problemen

Stel, je hebt last van extreem burenlawaai of je huisbaas komt af en toe in je studio terwijl je daarvoor geen toestemming geeft. Natuurlijk moet je eerst de burens of de huisbaas aanspreken en duidelijk maken dat jij dit niet langer pikt. Vaak lost een gesprek veel op. Maar niet altijd. Of stel dat je een telefoonrekening krijgt waarin gesprekken worden aangerekend die jij nooit hebt gevoerd. Laat onmiddellijk weten dat je die rekening niet zal betalen of dat je slechts het deel zal betalen dat je niet betwist. Als de telefoonmaatschappij het probleem niet binnen een redelijke termijn oplost, stuur je een aangetekende brief met je klachten. 'Aangetekend' wil zeggen dat je de brief gaat afgeven op het postkantoor en een bewijs krijgt dat je de brief hebt verstuurd. Dat kost wel enkele euro, maar misschien kan je er veel grotere kosten mee vermijden. Vermeld in die brief duidelijk tegen wie de klacht is gericht en tegen welke datum je een oplossing wil. Vaak zal zo'n telefoonmaatschappij zijn fout recht zetten. Maar ook dat lukt niet altijd.

Probeer in ieder geval een oplossing te vinden zonder dat er een rechtszaak van komt. Zo'n rechtszaak duurt doorgaans lang en kost geld. Er zijn een aantal diensten die je advies kunnen

juridisch advies

geven over hoe je zo'n rechtszaak kan vermijden. Deze diensten geven juridische informatie, praktische inlichtingen en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Ze kunnen je vertellen of het onnodig, wenselijk of noodzakelijk is om een gerechtelijke procedure in te stellen of om een advocaat te contacteren.

Neem alle papieren mee en ook kopieën daarvan. De kopieën kan je eventueel meteen achterlaten. Zorg dat je op het einde van het gesprek duidelijkheid hebt over je rechten en plichten. Dan kan je makkelijker zelf beslissen hoe je verder te werk zal gaan om je rechten te doen gelden.

Goede raad is duur

Justitiehuizen

Je hebt b.v. recht op alimentatiegeld. Je ex betaalt niet. Je hebt vele schulden. Maar hoe raak je er van af? In een justitiehuis kan je raad vragen over deze en tal van andere juridische kwesties. De dienstverlening is gratis en staat open voor iedereen. Je vindt een justitiehuis in elk gerechtelijk arrondissement.

Wat mag je verwachten? Een antwoord op een eenvoudige juridische vraag, stappen om het probleem op te lossen, een gepaste doorverwijzing en advies over het al of niet raadplegen van een advocaat.

Wat mag je niet verwachten? De behandeling van je zaak, een onderzoek van je dossier, de naam van een advocaat of controle

over je advocaat, de opstelling van een akte of een brief, advies in een ingewikkelde zaak of een langdurige bespreking.

Dienst rechtshulp van het OCMW

Je bent b.v. uit huis gezet of je werd overvallen. Hiermee kan je zeker naar een dienst voor rechtshulp van het OCMW. Zo'n dienst geeft informatie en advies over uiteenlopende problemen. Het advies is gratis en iedereen kan er terecht. Het is dus zeker niet noodzakelijk dat je een laag inkomen hebt.

Advocaten voor Jongeren

Ook wie nog geen 18 is, kan juridische problemen hebben: je wordt b.v. beschuldigd van een strafbaar feit of je huisbaas zegt de huur op. Je kan problemen hebben met de echtscheiding van je ouders, met onderhoudsgeld, met de politie of op school. Misschien heb je problemen met een vakantiejob of leercontract. In al die gevallen kan je advies en bijstand gebruiken van een jongerenadvocaat. Zo'n jongerenadvocaat kan je ook verdedigen voor de jeugdrechtbank. De dienst is gratis. Let op: alleen minderjarigen kunnen hier terecht.

Verbruikersorganisaties

Je krijgt b.v. een CD mét factuur toegestuurd, terwijl je niets hebt besteld. Je hebt een abonnement op een tijdschrift opgezegd, maar men blijft het toesturen en ook daarvan krijg je een factuur. Een verbruikersorganisatie (b.v. Testaankoop, Verbruikersateljee, Gezinsbond) kan je zeker raad geven. Meestal moet je lid zijn en om lid te worden moet je betalen (zie verder).

Huurdersbonden

Je huisbaas verplicht je b.v. om een brandverzekering te nemen bij de maatschappij van zijn keuze of hij vraagt zes maanden waarborg. De huurdersbond kan je informeren over je rechten en hoe je die rechten kan laten gelden. Ook bij de huurdersbond moet je lid zijn.

Wetswinkels

Je woont b.v. al lang in België en je wil Belg worden of je kan de afbetaling van je auto niet meer betalen. In een wetswinkel krijg je een eerste algemeen en oriënterend advies. Huurders, werknemers, zelfstandigen, verenigingen enz. kunnen allemaal terecht in een wetswinkel. Er wordt geen advies gegeven aan de telefoon of per brief. Je moet dus zelf naar daar gaan. Je moet geen lid zijn, maar het advies is niet gratis. Je betaalt zo'n 12 euro.

Kinderrechtswinkels

Kinderen en jongeren tot 18 jaar kunnen hier terecht met vragen over rechten en plichten voor minderjarigen (b.v. geld, mishandeling, school). Je kan er ook juridisch advies en rechtsbijstand krijgen.

Advocaten

Je hebt b.v. schulden en de deurwaarder komt je meubels weghalen of je wordt ontslagen omdat je zwanger bent. Je kan naar een advocaat stappen. Met tijdig advies kan je soms een proces voorkomen. Zo'n stap betekent dus zeker niet dat

het probleem voor de rechtbank moet worden opgelost. Een advocaat moet vermijden dat je in een lange en dure procedure terecht komt. Daarom kan hij voorstellen om het geschil in der minne op te lossen, een verzoening met de tegenpartij te zoeken of een akkoord te onderhandelen.

Vraag dus altijd eerst om de zaak op te lossen zonder proces! En vraag vooraf naar de kosten en erelonen voor een advies. In vergelijking met de vermelde organisaties zijn advocaten duur.

Rechtsbijstand

Als je de belangrijkste informatie hebt, moet je misschien 'optreden' om je rechten te laten gelden (brieven schrijven, bemiddeling zoeken, rechtsvordering instellen enz.). Soms heb je daarvoor een advocaat nodig. Maar dat kost veel geld.

Als je geen of een klein inkomen hebt, kan je bij het Bureau Juridische Bijstand van de rechtbank 'kosteloze rechtsbijstand' van een advocaat vragen. Vraag vooraf inlichtingen aan de Balie (= de vereniging van alle advocaten). De rechtbank kan een 'pro deo-advocaat' toewijzen die rechtsbijstand moet geven. Zo'n pro-deo advocaat moet je aanvragen bij de Balie (zie achteraan). Neem een attest van je huidige gezinssituatie en een recent inkomensbewijs mee (b.v. attesten van het OCMW, loonstrookjes, schuldbewijzen, belastingsattesten, bewijs van werkloosheidsuitkeringen). Binnen 15 dagen moet je een antwoord krijgen. Krijg je geen kosteloze advocaat, dan kan je (binnen 30 dagen!) in beroep gaan tegen die beslissing bij de Arbeidsrechtbank (zie achteraan).

De rechtsbijstand is volledig kosteloos als je minderjarig bent, als je een inkomen hebt onder een bepaalde grens, als je leeft van een leefloon of een bijstandsuitkering of als je als persoon met een handicap leeft van een inkomensvervangende uitkering. De bijstand is gedeeltelijk kosteloos als je behoort tot een groep met een iets hoger inkomen dan deze minima. Informatie over de inkomensgrenzen vind je in het Justitiehuis of bij de sociale dienst van het OCMW.

Let op: als je een pro-deo advocaat krijgt, betekent dat niet automatisch dat de zaak niets zal kosten. Er zijn immers nog andere kosten (b.v. gerechtsdeurwaarder, administratieve kosten) die je doorgaans wel zelf moet betalen.

Kijk zeker ook je verzekeringen na. Soms is daarin 'rechtsbijstand' opgenomen. Zo'n verzekering kan de kosten van een proces dekken. Verzekeringsmaatschappijen bieden vaak rechtsbescherming voor geschillen tussen huurder en eigenaar, werkgever en werknemer of consument en leverancier.

Naar de rechtbank zonder rechtszaak

Ook zonder dat het tot een rechtszaak komt, kan je naar de rechtbank voor een 'verzoening' of een 'minnelijke schikking'. Ga naar de griffie van de rechtbank die in eerste aanleg bevoegd is voor de zaak. De 'griffie' is het secretariaat van de rechtbank. Leg je probleem uit en zeg dat je een oplossing wil zonder rechtszaak. Zo'n verzoeningsprocedure is gratis.

Wil je een kopie van het proces-verbaal dan moet je wel iets betalen. Je kan voor zo'n procedure bijstand vragen aan een advocaat, maar noodzakelijk is dat niet.

Beide partijen mogen hun standpunt toelichten voor de rechter. Kan je elkaar niet overtuigen, dan zal de rechter in een proces-verbaal verklaren dat verzoening niet mogelijk was. Daagt de tegenpartij niet op, dan is de verzoening mislukt. Komen jullie tot een akkoord, dan neemt de rechter dat op in een proces-verbaal. Beide partijen moeten het akkoord naleven.

Adressen, folders, websites

Justitiehuizen en rechtbanken: adressen en telefoonnummers van justitiehuizen en rechtbanken in de buurt krijg je via het nummer 02/542.75.22 van het Federaal Ministerie van Justitie of kijk op www.just.fgov.be onder 'Informatie' en dan onder 'Gerechtelijke adressen'. Kies een gemeente en klik op 'lijst'.

Diensten voor rechtshulp van het OCMW: adressen en telefoonnummers vind je in het telefoonboek, de informatiedienst van de gemeente of op www.pinakes.be/pinakesweb/. Kies vervolgens voor 'zoek gratis'

Advocaten voor Jongeren

Justitiepaleis – Poelaertplein 1 – 1000 Brussel – 02/519.84.27

Deze organisatie geeft gratis raad aan minderjarigen en verdedigt hen bij juridische problemen. Bezoek is mogelijk elke woensdag

van 13.30 tot 16.30u. Bellen kan van maandag tot vrijdag van 17 tot 19u.

Wetswinkels

In een wetswinkel krijg je een eerste advies over allerlei juridische kwesties en dus ook over alles wat met huren te maken heeft. Er wordt geen advies gegeven aan de telefoon of per brief. Je moet geen lid zijn, maar een advies kost wel 12 euro.

www.dewetswinkel.be

Verbruikersateljee: kijk op www.verbruikersateljee.be of bel naar 02/552.02.48, verbruikersateljee@skynet.be.

Folder: Laat u niet doen. Gids om u uit de slag te trekken bij juridische problemen.

Gezinsbond: de dienst consumentenwerking ijvert voor de bescherming en voorlichting van de consument. Je kan op maandag bellen naar 02/507.88.89, maar je kan ook een e-mail sturen naar consumentenwerking@gezinsbond.be.

Testaankoop

Hollandstraat 13 – 1060 Brussel

www.testaankoop.be

www.huurdersbond.be: alle informatie over de huurdersbonden (met adressen en telefoonnummers).

www.advocaat.be: op deze website vind je algemene juridische

juridisch advies

informatie en kan je zien wat een advocaat voor je kan doen. Voor de aanvraag van een pro Deo-advocaat, klik je op 'Juridische bijstand' en dan op 'Kom ik in aanmerking voor een pro-deo advocaat'.

Kinderrechtswinkel Brugge

Kleine Hertsbergstraat 1 – 8800 Brugge – 050/33.95.84

www.kinderrechtswinkel.be

Kinderrechtswinkel Gent

Hoogstraat 81 – 9000 Gent – 09/233.65.55

www.kinderrechtswinkel.be

JAC's (=Jongerenadviescentra)

In een JAC kan je terecht met alle vragen en problemen: vakantie, studentenarbeid, seksualiteit, dus ook met vragen over alleen gaan wonen, huren, problemen thuis enz. In een JAC kan je zonder afspraak en anoniem terecht, per e-mail, telefoon en brief. Er is zeker ook een JAC in de regio waar jij woont. Kijk op www.jac.be.

JIP

En dan is er ook nog het JIP!

Wil je meer uitleg over dit thema? Wil je één van de vermelde websites of folders bekijken? Loop dan binnen in het JIP of jongereninformatiepunt. Je kan er terecht met vragen of problemen in verband met wonen, werk, seks, relaties, sport, jeugdverenigingen, vorming, drugs, geld, cultuur, toerisme, mobiliteit, gezondheid, onderwijs, geweld enz.

In een JIP kan je zelf informatie opzoeken, maar je bent er ook welkom voor een gesprek. Als je wil, zoekt de JIP-medewerker mee naar een antwoord op je vraag of een oplossing voor jouw probleem. Heb je verder advies, hulp of begeleiding nodig, dan word je doorverwezen naar een persoon of dienst die je verder kan helpen.

Voor het adres en het telefoonnummer van een JIP in de buurt: zie www.jips.be.

Delta vzw - Netwerk van JIPS
Vijverlaan 53 • 2610 Wilrijk • T. 03/820.95.31 • info@jips.be

www.jips.be